בסוד ש"ס
מאת שאול שיף

"הקשר החרדי"

לאיתורו של נחשון וקסמן הי"ד

אחד מנקיי הדעת שבירושלים, אשר כל מחשבתו נתונה לכלל־ישראל, אמר השבוע, כי אין ספק בלבו כלל וכלל, כי נחשון וקסמן הי"ד היה בעל נשמה כללית, יחידה ומיוחדת. רק כך ניתן להסביר את ההלכתחו של עם־ישראל, באותן שעות אימומת ודמת גורל, בתפילה, תחנונים והדלקת נרות – להפלותו. הוא ס"כיסות סרנוות" עבור דרך כל החוגים כ"עדה הדתרית" וכלה בבתים וחילונית, שמעולם לא הקפידו בהדלקת נרות שבת – כולם כיוונו לבם לשמיים, שישוב לביתו בריא ושלם.

מאז שנודע דבר החטיפה והחת הנחטף עוד ת.ז. את כל עסקיו וניסה לאתר נוחמים ב"חטאט" שפעיים למצוא קשר כלשהו לחטיפתו של נחשון וקסמן. ת.ז. יהודי חדיר העוסק שעות רבות ביממה במעשי חסד, האמין בתמימותו, כי גם בקרב מחדי ישראל ישנם כאלה, שניתן לשבות את לבם על רקע דתי ומסחרת דתית. ת.ז. עסק שנים במיר בקרקעות בי"ש ובעבודתו זו הביר גם אישים מרכזיים המזוהים עם הפלגים הקיצוניים של הפלשתינאים.

לאחר ביודים עקשניים והוא השיג את ספרי הטלפון בביתו של פלשתינאי המזוהה עם ה"חטאט", שבבו ישב במאסר בעקבות חטיפתו של נפיס שולדנו הי"ד, והיה מעורב בפרשה אחרת שוכתה בהתרעות בולטות בתקשורת. לאחר ושמחות רבות נאות הפלשתינאי לפגוש את ת.ז. בביתו שבמחי נבטוללה.

ת.ז. הלליט להרשים את מכרו הפלשתינאי בכך שיבוא לביתו עם השר לענייני יהודים של רב המרמזים יאסר ערפאת, ולא הוא מיידעו משה הירש. ת.ז. מתעב, אם להשתמש בלשון עדינה, את "השר" הזה, אך הלליט כי מוטר לעשות הכל בשביל ספק – ספיקא של סיכוי, שיוכיר קשר חיובי עם הנוטפים.

הירש הסכים מיד לבצת לפקם לא לפני שהשתהו הוקנה, ציידה אותם ואת הנהג פ. במכנלות צחיקת גבר מזיקים, שכן, ביר נאבללה, הכל יודעים כבר היום, אינה "חברת ביטוח" לישראלים.

ביום חמישי בבוקר בשבוע שעבר הגיעו השלושה לביתו של הערבי המיוער, שביתו מצוי מטרים ספורים ממש מהנקום בו שהה אותה עת הקרוש נחשון וקסמן הי"ד ובמשך שעה שלמה הפצירו בו על יסוד אמונה ורח ליצור מגע עם הנוטפים, רק כדי להעביר לחטוף שוחא יהודי שומר מצות – תפילין ומזון כשר. הערבי נשבע באביו ובאמו עד סוף כל הדורות שאינו יודע משום דבר. התפאר כי "נפגשתי אתמול" (יום רביעי) עם "אבו עמאר", כינוי של יאסר ערפאת, ובניסוח נפרד מאוד־אי, לא לפני שהודיע אותם בקפדנות שלא לעבור דרך הבית, שמאחר יותר נתברר, כי בו המתוערו הנוטפים, אלא בדרך העוקפת אותו. בכל מהלך השיחה, בנו של האזרח עצבנות רבה השתערר למעט בשיחה עם שלושת הישראלים.

כאשר הם התרחקו מהבית אמר ת.ז. לחבריו כי אין בלבו ספק, כי מכרו הערבי יודע על זהות הנוטפים. ת.ז. המצוי היטב במנטליות של הפלשתינאים ועמי ערב, הטעים, כי אם הערבי לא היה נשבע כל כך ונרמה פעמים על אי הכנתו את הנוטפים, היה אולי מאמין לו...

מאחר יותר משנודע לו, כי ביום חמישי היה מטרים ספורים מהבית בו שהה הנחטף, לא סלח לעצמו שלא ויוחה לכתחת הביטחון על חשרי במכרו הפלשתינאי בביר בנאבלוס.

הנכונות לעשות הכל כדי ליצור קשר עם הנוטפי של נחשון וקסמן הי"ד ולעבד את הנרעע מכל, שיגנה פמרות פרוסמות וגם אצל הקיצונים במחנה הימין.

ביום שישי שעבר לאחר שכבר נכנסה השבת הגיע ראש עמותת נפגעי הטרור, מאיר אינרוור, שידיו רב לו גם ב"מטה מאסף", לניידות של גלי צה"ל וקול־ישראל, ומתוך אמונה כי הוא תורם לחצלת נפשות, התראיין והציור כי "עמותת נפגעי הטרור" קוראת לפרוש במרים עם המחבלים על שחרור אסירים. אמנם, נכון, מאיר אינרוור הוא יהודי של יהדות וקמסן מתקשת נעוריהם המשותפת בקריית אתא, אך את הזעזוע הזאת הבחיר מבקרות ראשון, שחייבים למצוא במחבלים את הבחושה כי יש על מה לדבר וכך להזדיע זמן. מאז השמיע את הצהרה מזכות הטרם עם המחבלים, הוא מקבל קריאות אנונימיות מצד גורמים בעמותה או מצד חברי העמותה המקבילה, להתפטר מתפקידו ולא לייצג עוד את נפגעי הטרור.

אינרוור איש קשה־עורף אינו נרתע מביקורת ועזה והוא נערך לשיגור משלחת של נפגעי הטרור הפלשתינאי לאוסלו, כדי שגם הם יהיו מיוצגים כראוי בעת חלוקת "פרס נובל" ליאסר ערפאת. את "פקס" פתיחת המגבית למימון המשלחת הזאת עשה בשגרירות נורווגיה בישראל. הוא נערך לשיחה עם השגריר בפועל, סתאן סוג ושאל אותו אם לא יהיה זה הגון שנורווגיה תסייע למען את נפיעים של אותם אלה שנפגעו קשות מצד אנשי המקבילי הטרם.

השגריר בפועל: גם אנחלכם היו מנחיגים שהשתמשו בטרור בשיטה...

אינרוור: השוואה לא נכונה. לא פגענו באזרחים אלא רק בצבאיים.

השגריר בפועל: ומה עם המתוך הנורווגי (נרבורגס)?

אינרוור: זה היה מעשה של יחידים והשלטון התנגד לכך.

גם ללא תמיכתה של שגרירות נורווגיה יגייסו האמצעים לשיגור משלחת נפגעי הטרור לאוסלו. ערפאת לא יהיה שם לבד.

"שיהיה בניין האומה דווקא אחר הייאוש"

ובתוך כל השעות הקשות של רכרוך הנפש והנשמה מארחי השבוע האיום והנוראה הזה, הפנה את תשומת לבי אברך צעיר, שבעבר שימש כקודש את האדמו"ר מאמשנוב שליט"א, לקטע שכתב רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל (מחבר "פרי צדיק", "תפארת צבי", "צדקת פוערים") והמתייחס גם לפרשת השבוע:

"כי אין יאוש כלל אצל איש יהודי, והש"י יכול לעזור בכל עניין, וכל בניין האומה הישראלית היה אחר היאוש הגמור האברהם ושרה זקנים ומי מלל לאברהם הניעה וגו'. שלא עלה על רעת אדם עוד להאמין זה... האם היה רצון הש"י לפקרם, היה פוקרם מקודם, ולמעט בנם עירק, ולא עביר ניסא במקום שאין צורך. אבל באמת מצות ה' היתה זאת שיהיה בניין האומה דווקא אחר היאוש הגמור שלא האמין שום אדם ואפילו שרה שתיפקר עוד. כי זה כל האדם הישראלי להאמין שאין להתייאש כלל, ולעולם הש"י יכול לעזור והשלה מה רבו", ואין לחקור בחקירות למה עשה ה' ככה... ואין בן דוד בא עד שיתייאשו מן הגאולה, ועל־כן אמר (ישעיהו נ"א) הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם, רגם התחלת בניבם היה כן אחר הייאוש..."

אלא שיחד עם האמונה הזאת הבלתי מפוקרת, מן הראוי לנפס מדבריו של "החפץ חיים" על "שמעאל, שעה קלה לפני התגיעת הגדולות בפרבה ולאחר התיבוקים והנשיקות ברכת־עמן.

דבריו של בעל "החפץ חיים" הם עדות שמיעה מפיו של הגאון רבי שלמה אליעזר וריבוסקי המצוטטת בספר "דרך עץ החיים" של הרב יחזקאל מלצר (עמוד 148).

וכך אמר "החפץ חיים" לאחד מרעות הרש"ס: "הנה התורה הקדושה אומרת על ישמעאל "והוא יהיה פרא אדם", הרי משמעותו שישמעאל "יאשר לנצח פרא אדם. ואפילו אם יתאספו כל עמי התרבות שבעולם וירצו לחנך את ישמעאל ולעשותו לבן תרבות, שלא יהיה פרא אדם, ולא ורחי לא יוכלו בשום אופן, ולא יעלה בידם כלל, כי לא בן תרבות הוא. שורש התורה היציה עליו שיהא פראאדם, והיה פירושו גם לעתיד, לנצח. ואפילו אם ישכיל ישמעאל ללמוד ויהיה למשל קדוק דין וכו', או יהיה עורך־דין פראאדם ואם ישכיל להיות פרופסור, או יהיה פרופסור פראאדם. זאת אומרת, כי הפראות שבו לא תסור ממנו לנצח. אין, כי יודע מה הפרא אדם הזה עלול עוד לעשות לעם ישראל באותיות הימים".

ניבא בעל "החפץ חיים" ידע מה ניבא. ביום רביעי השבוע ראה העולם כולו את משמעות הקללה "והוא יהיה פראאדם" והמשרעי הזיע בירושלים ימשיכו לשאול "ומהי האלטרנטיבה?"

תזכורת ביריחו

גם בלהט המרוס המרוני המתוקשר עד לעייפה ואופורטיית השלום, ישנם מי שאינם שוכחים את שותפי "החטאט" ביום אתמול: אש"ף ושליחיו.

ביום שלישי השבוע יתקיים בישיבת יחיזר בבית הכנסת "שלום על ישראל" בירחוב, "יום עיון לעילוי נשמת קדושי יחזר הי"ד".

במלאת שש שנים להרצחם של בני משפחת וייס והזוגל רחל ולזרוזה, יתבנסו בני המשפחות, חברים ותלמידי "ישיבת יחזר" להתייחד עם זכרם בהשתתפותו של הל"ב חנן פורת.

מהחומנה לאירוע הזה למרתי, כי הישיבה בירחוב מתוקמת רבר יום ביומו. במקום שהיתי הרך קבע שבעה תלמידים ואליהם מצטרפים מרי פעם בני תורה מהאזור, כרי להשלים את המניין.

על־פי עדות התלמידים "היחסים עם המקומיים טובים, הם והרגלו אליהו ואנחנו גם התרגלנו אליהם והצחיות במקום שכבתי. יהודים בירחוב.

"חוטפים" כמו בשנות החמישים

בשבוע שעבר סיפרתי באריכות על נערי "נעלה 16" השמורים להגיע לישראל באמצעות הסוכנות היהודית ועל כשלון המאורגנים לעמוד בהתחייבויות שנתנו לראש הממשלה, יצחק רבין, בכל הקשור למספר הנערים שיגיעו מרי שנה. השבוע סיפרו לי כמה מתקלקי פני הנערים בנמל התעופה לוד, כי ההיסטריה חזרת על עצמה, "חטיפה" נערים המבקשים לקבל חינוך רתי במוסר רתי למוסרות חינוך כלליים כמו בשנות החמישים, נראית בעיני שליחי הסוכנות כמעשה לגיטימי שאין בו כל פסול. מסתבר, כי באין יכולת לעמוד במיכסה המוסכמת, מבקשים נציגי ה"סוכנות" להשלים את החסר במוסרות החילוניים עליהם מערכתם של נערים ונערות שביקשו חינוך רתי לחינוך הכללי.

מספר אחד ממרתיכי בני־עקיבא שנכח בנמל התעופה לוד בעת הגיעם של הנערים לישראל:

"כבר במטוסקה חילקו את הנערים הנערות לפי בתי הספר המוסרותם שבהם ילמרו. ההפגייה לבית ספר רתי או חילוני נעשית לבקשת הנער/ה והוחרים הם מוזמנים על סופם בהתאם. פתאום אני רואה בשדה התעופה נער שאני מכיר אותו עוד מ"חבר העמים" המסתובב עם תורת של מוסר חילוני, בעוד שירתו לי, כי הוא חוזר ביקשו מוסר חינוך רתי. לאחר רין ורברים עם נציגי הסוכנות, הרבר בא על תיקונו.

מרתיך אחר הכחין בילרה המוכרת לו, שגם היא והזוגה ביקשו חינוך רתי והנה נפגש אותה למוסר חילוני. היא רק אחרי הנעזה ממש לתוך האוטובוס שאמור היה לבצת באותה שנייה את ה"שרה", והרביר אותה ממנו בנוגעות המסויר את העברות למוסר שעליו מוכם עוד ב"חבר העמים". שני המקרים הללו אינם המקרים היחידים, אלא שמנהלי המוסרות הרתיים אינם עשים לרבר, שכא עליית הנוער תתנכל להם. אגב, כל הנערים מאוכסנים לא הגיעו אלרגה הם מוכנכים על־ירי השלטונות שם. כך שמתוך 1800 הנערים שאמורים היו להגיע – נחתו כאן רק 1400.

חבל שה"שב"כ אינו יודע העובדות

יוסף ברמסון לומר מזה כמה חודשים ב"כולל" של ישיבת "מרכז הרב". מאז ניסראלו בוודש ניכן לבוקר, והוא נטש כל פעילות בעמותות הימין למען ארץ־ישראל, והוא שוקר אך ורק על התורה והעבודה. נכון, סרם שניהא היפנה את מרץ הנעזרים במסגרת "מסה מאסיב" והפגנותיה, ופניו היו מוכרות גם בקריית־ארבע. כוודש לפני הסכה ב"מערת המכפלה" הבריח על "הסטית־אש" בכל הגזרות ומי שרוצה לנייטו היום לפעילות הפגנתית כלשהי, יקבל תשובה מנומסת, כי "לכל זמן ועתה יש" ללמוד", רעכ יהיה לביתו שנה תמימה.

ואף־על־פי כן קיבל יוסף ברמסון בימים אלה צו מיניאלי בתוימת אלוף אילן ביטן, מפקר כוחות צה"ל בי"ש האוסר עליו להיכנס ליהודה ושומרון או לשהות באזורים הללו. איפה המודיעין בזמן אמת? איפה כל ה"שרותים" שירחוו, כי ברמסון כבר מזמן לתמונה? הנו שוהציא האלוף בידן גורם שזיל תמר למשפחת ברמסון, משום שרוב משפחת התיון ורוב משפחות של הבלה גרים ביישובים בי"ש.

אזרחי המ"ם וזאה של הימשק, תאמין לי, ברמסון כבר לא בתמונת הפעילות.

מועצת סניף ירושלים סיכלה בחירת נשים למועצה הדתית בבירה

השבוע בחרה מועצת סניף המפר"ל בירושלים את נציגיה למועצה הרתית המקומית. נציגי המסמד הוחתיע במועצת הסניף לא הצליחו להעביר את מועמרם וכן כשלו בהתמודרות שתי נשים: נסלי ריין וברכה אולשטיין, שביקשו להיכנס למרות ירידתן את עמרתה של חרבנות הראשית בסוגייה עדינה זו. לשבוע של הסניף "יאמר", כי סרם הצבעה נתקבלה החלטה, כי אם הרבנים לא יתירו השתתפות נשים במועצה הרתית, הן תפרשנה מהמועצה הרתית באם "יכחרו".

בניקוד הגבוה ביותר זכה גבי שיינין, ששמו הולך לפניו בירושלים כאישיות המקרים רחמים לרוגו. גבי כהן (66 קולות) יקן תמיכה משני המחנות בסניף וגם מתגרייו של סגן ראש העיר, שמואל מאיר, תמכו בו למרות העובדה שהוא מזוהה עם מועמו של שמואל מאיר. במקום השני הרב בועז לוי (34 קולות) אחריו הרב אחוד גוהלי (29 קולות), ברכה אולשטיין (25 קולות), מומי בוק (23 קולות) ונשלי ריין 12 קולות. סרם הצבעה נשא הרב איתן אייזנן נאום נרגש נגר הכללתן של נשים במועצות רתיות והביא את כל הניתוקים שהעלה בשעתו הגר"א שפירא שליט"א בעת לשבתו כרב ראשי לישראל. המעניין הוא ששתי הנשים הביאו אף הן הסכמות מרבנים המתירים להן להתמודר על הכהות במועצה הרתית.

בחייהם ובמותם

משפחתו של ניר פרוז הי"ר הגרה בתמת השרון, חשה בימים אלה באוהבה אין קץ שמריקים עליה חברי של נחשון וקסמן הי"ר המבקשים להביע בכל ררך אפשרית את הערצתם לניר ולמשפחתו האת השוב המטורר לפחות, שהם חבים להם עליי הכהרם. חבריו של נחשון וקסמן בישיבת "חורב" מקיימים בבית משפחת פרוז שלוש פעמים ביום "מניין" לתפילה ואמירת קריש תם נכונים למלא כל שליחות ולעשות כל מעשה שהמשפחה האבילה הזאת תטיל עליהם.

בסיירת מכט"ל מספרים של שוברי מצות אינו קטן והיחסים בין אלה לבין החיילים האחרים ביחירה יכול לשמש רוגמא לאחוות ישראל אמיתית. בכתה שפרץ לבית בביר נאבללה היה יחגו נבבי ביותר לרתניים ואם היו מוסיפים להם עוד ארבעה, הרי שהיו יכולים להתפלל קבלת־שבת ב"מניין".

ניר פרוז הי"ד